

Olimpiada e Biologjisë

Faza e parë

Klasa e 10

Përgjigjet e pyetjeve të olimpiadës

- ① - gjallesat janë të ndërtuara nga celula
- gjallesat kriehen dhe zhvillohen
- gjallesat riprodhohen
- gjallesat janë përgjigjet ngacnimëve
- gjallesat përshpërndajnë ushqimin
- gjallesat ushqehen dhe lëvizin

= Çdo kombinim tresh i këtyre veçorive është i pranueshëm

② Shpendët

- trupin të mbuluar me pupla
- frymëmarja me muskull të lidhura me trasta ajri
- pjellën vezë me lëvizje të fortë
- riprodhohen me vezë

gjitarët

- trupin të mbuluar me pime
- frymëmarja vetëm me muskull
- vezët zhvillohen "pëndrojnë" brenda trupit të femrës.
- lindin të vegjël dhe ushqehen me qumësut.

③ = Osmoza e shpjeguar sipas përbërësve të tretësirës:

a. Brenda celizës ka një tretësirë H_2O , lipoprotein, proteinash, kurse jashtë ka vetëm një të pastër. Atëherë si rezultat i ndryshimit të përbërësve një lym nga një qelizë në pelizë, peliza fryhet dhe plas.

b. Celiza është vendosur në një tretësirë shumë të përpërndur rrudhoset (dehidratohet) si rezultat i një osmoze të osmoze nga peliza në një qelizë, peliza ose të

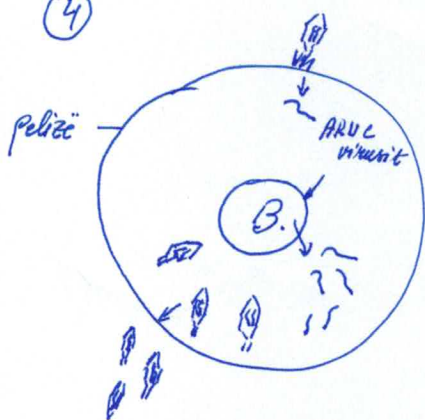
= Osmoza e shpjeguar sipas potencialit të ujit:

a. Uji jashtë celizës ka potencial më të lartë ujor se tretësirë në citoplazmën e celizës. Si pasojë uji futet në pelizë, peliza fryhet dhe plas.

b. Uji jashtë celizës ka potencial ujor më të ulët se tretësirë në citoplazmën e celizës. Uji del nga peliza në një qelizë. Celiza rrudhoset (dehidratohet)

= Në varësi të telastit mësimor të përzgjedhur nxënësi mund të shpjegojë me të dyja mënyrat një nga

④

- Virusi ngjitet pas membranës së pellicës
- Fret brenda në pellicë materialin e ty gjenetik. (ADN ose ARN)
- Në kërkim të pellicës krijohen shume kopje të ARN-së virusale.
- Në citoplazmë krijohet mbështetja proteinike e viruseve.
- Viruset e rinj çahet membranën pellice dhe dalin jashtë për të okupuar pelicë të reja.

⑤

- Kërpudat shfaqin tipare të ndëryetme midis bimëve dhe mbretëri. Ato kanë ngjashmëri dhe ndryshime me këto

- ngjajmë me bimët se :
 - a. Mësimohen me lronë
 - b. përdorjmë të fiksuara.
- ngjajmë me kafshët
 - a. janë heterotrofe
 - b. prodhojmë enzimë.

Punoi :

- Marsela Gjeri
- Dudi Çarani